

виробництва, переробки, упаковки, транспортної логістики, складської логістики, комплексувальної логістики і рітейлу.

Невирішеними також протягом тривалого часу залишаються питання обігу земель сільськогосподарського призначення, що пов'язано з відсутністю відповідного закону, питання довгострокових доступних кредитів сільгоспвиробникам та питання дотацій на сільгосппродукцію, які, незважаючи на обіцянки Уряду і Міністерства агрополітики, переважно дістаються великим агрохолдингам замість індивідуальних виробників та кооперативів [5].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Борисов М.Ю. Актуальні риси Столипінської аграрної реформи. // Історія народного господарства та економічної думки України: зб. наук. праць. – Вип. 49 / Гол. ред. докт. екон. наук В.В. Небрат – Київ: ДУ «Ін-т економіки та прогнозування НАН України, 2016. – С.79-92.
2. Футала В.П. Український кооперативний рух у міжвоєнній Польщі: стан і тенденції дослідження проблеми протягом 1950-1980 років. // Вісник Львівської комерційної академії. Серія Гуманітарні науки. – 2013. – С.128-135. [Електронне джерело] – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Vlca_Gum_2013_11_15.pdf
3. Пинда Л. Українські господарсько-кооперативні часописи Галичини 1920-1930 років. // Вісник Львівського ун-ту. Серія книгозн. бібліот. та інф. технол. 2015. Вип. 10. – С.198-213. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/bibliology/article/view/4193/4228>
4. Ковальова О. Правове поле розвитку сільськогосподарської кооперації потребує змін. 14.02.2017. Міністерство аграрної політики та продовольства України. [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://minagro.gov.ua/uk/node/23256>
5. Шеремета В. Ефективним механізмом ринкового посилення малого виробника є кооперація. 30.03.2018. Міністерство аграрної політики та продовольства України. [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://minagro.gov.ua/uk/node/25535>

*Алексєєвська Г. С.
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ МЕТОДІВ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ В ЯПОНІЇ

Японія – острівна країна, розташована на архіпелазі, що складається з понад 6,8 тисячі островів, які зігнутим ланцюгом близько 3800 кілометрів простягнулися вздовж східного узбережжя Азії. Незважаючи на невеликі розміри, Японія є великою економічною державою в сучасному світі. І безумовно монетарна політика є невід'ємною частиною економічного розвитку країни. Особливо цікава нетрадиційна монетарна політика, яку проводить центральний банк Японії.

Банк Японії є першим центральним банком, яким були схвалені і застосовані нетрадиційні методи монетарної політики. Банк почав проводити раніше не вживані заходи монетарної політики, наприклад, політика кількісного пом'якшення, нульовою процентної ставки ще з кінця 1990-х років.

Економічний розвиток Японії наприкінці минулого століття характеризувався початком тривалої стагфляції. На початку 1990-х Японія зазнала краху бульбашку нерухомості, після чого йшла фінансова криза у другій половині 1990-х років. Валовий внутрішній продукт з 1990 по 1995 рр. збільшувався в дол. США, але дійсно приріст ВВП не був значним. Протягом наступних трьох років спостерігається зниження даного показника, і приріст ВВП приймає негативне значення. У 1999 році можемо спостерігати різке зростання ВВП, але в наступні роки знову зниження.

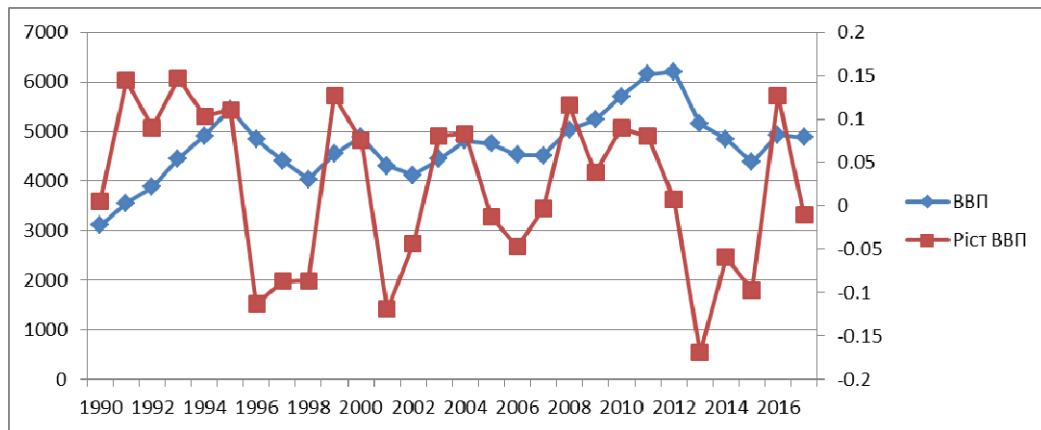

Рис. 1. ВВП (дол. США) і річні темпи зростання валового внутрішнього продукту Японії (%)

Джерело: [1].

Протягом усього досліджуваного періоду показник ВВП в дол. США і процентний приріст ВВП мають зигзагоподібний тренд, практично щороку спостерігається зміна то в позитивну то в негативну сторону (див. рис 1).

Для оцінки економічного стану важливу роль грає такий показник як рівень інфляції. Так з 1990 по 1996 рр. річний рівень інфляції знизився з 3% до 0,1%. У 1997 р спостерігається збільшення ІСЦ до 1,8% але потім знову зниження інфляції і в підсумку з 1999 по 2005 рр. спостерігається дефляція.

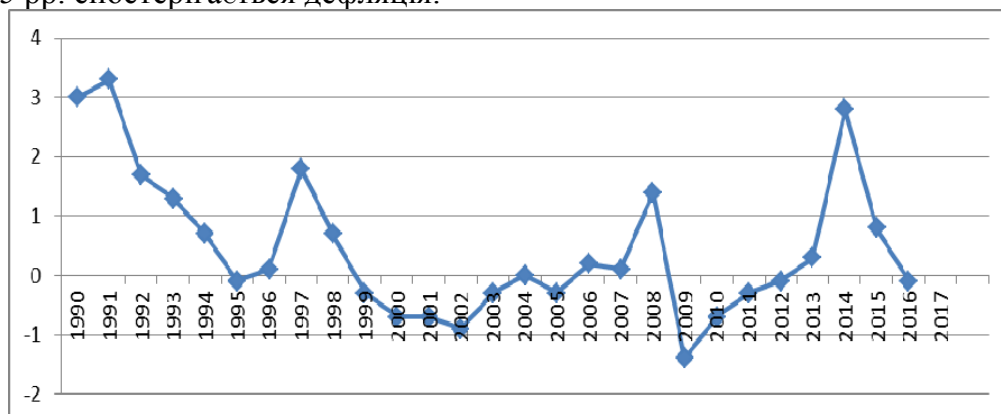

Рис 2. Темп зростання індексу споживчих цін (%)

Джерело: [1].

Так само дефляція спостерігалася і в період світової фінансової кризи коли даний показник приймає значення $-1,4\%$ (див. рис. 2). І тільки в 2014 році інфляція досягає показника $2,8\%$ Низькі темпи інфляції не стимулюють економічне зростання.

Можна сказати що японська економіка опинилася під загрозою запуску «дефляційної спіралі», процес при якому зниження економічного розвитку викликає дефляції – зниження цін [2]. У свою чергу це призводить до подальшого зростання дефляційних очікувань, внаслідок чого економічні агенти можуть знижувати об'єм інвестицій, що в подальшому призводить до додаткового падіння попиту, що ще більше стимулює падіння цін на товари і скорочення обсягів виробництва.

У цій ситуації японській владі довелося діяти рішуче. І першою мірою, яка раніше не використовувалася, була політика нульової процентної ставки. Базова ставка Банку Японії була зменшена до $0,15\%$ у 1999 році [2]. Але політика нульової процентної ставки в Японії тривала недовго. Рішення про припинення цієї політики було прийнято у 2001 році.

Після серпня 2000 року незабаром стало очевидним, що японська економіка зазнала краху інформаційної технологічної сфери в США того ж року. Відповідно, експорт та виробництво різко скоротилися на початку 2001 року, а темпи зміни ІСЦ залишалися

негативними. У цьому контексті, у березні 2001 року центральний банк Японії прийняв нову систему монетарної політики, яка називається кількісним пом'якшенням (QE). За цією політикою основна операційна ціль на операціях на грошовому ринку була зміщена з процентної ставки на баланс поточного рахунку центрального банку Японії.

Крім того, Банк Японії надав «керівництво до подальших дій», коли було введено QE, чітко визначивши зобов'язання підтримувати цю політику, доки показник основного індексу споживчих цін не буде зареєстрований «стабільно на 0,1%» [4].

У 2001-2006 роках експансіоністські країни за кордоном сприяли зростанню експорту Японії. Таким чином, після рецесії 2002 року економіка Японії нарешті почала відновлення. З початку 2002 року економіка неухильно зростає, і ця тенденція посилювалася. Але глобальна економічна ситуація різко погіршилася наприкінці 2008 року з посиленням шоків у фінансових системах США та Європи та світових фінансових ринків. Зіткнувшись із фактично нульовою процентною ставкою, Банк Японії мав виробити інші інструменти грошово-кредитної політики. І в 2010 році було розпочато другий раунд політики кількісного пом'якшення, який називався Комплексним монетарним пом'якшенням (CME). Але, незважаючи на всі зусилля, дефляційні очікування економічних агентів у 2012 році залишалися на значному рівні. У зв'язку з цим, Банк Японії оголосив у квітні 2013 року, одночасно з оголошенням про завершення Комплексного монетарного пом'якшення, оголосив про подальший розвиток нетрадиційної грошово-кредитної політики – початок заходів, які називаються кількісним та якісним монетарним пом'якшенням (QQE). Ця політика проводиться донині.

Результати застосування різних нетрадиційних методів грошово-кредитної політики для японської економіки в різні періоди були різноманітними. І досвід Японії надзвичайно необхідний для інших країн, які застосовують або мають намір застосовувати нетрадиційні методи грошово-кредитної політики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. IMF [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.imf.org/external/index.htm>
2. Економічні визначення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://economic-definition.com/Inflation/Deflyaciya_Deflation_eto.html
3. Національний банк Японії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.boj.or.jp/uk/index.htm/>
4. Ширай С. Незавершена міграція економіки Японії / Саюрі Ширай // Азіатський банк розвитку. – 2017. – 183 с.

*Куниця В. С., к.е.н., доц. Ломачинська І. А.
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова*

РОЗВИТОК ФІНАНСОВИХ ІННОВАЦІЙ У СІНГАПУРІ ТА ГОНКОНГІ

Поява й удосконалення фінансових інновацій як складової фінансової політики завжди були і залишаються компонентом формули стабільного соціально-економічного розвитку країни. Основний бум розвитку інновацій у фінансовій сфері прийнято відносити на кінець XX століття, пов'язуючи з появою великих фінансових центрів, посилення процесу глобалізації, дерегулювання основних процесів фінансової діяльності, а також бурхливим розвитком інформаційних технологій.

На сьогодні існує безліч підходів щодо визначення та класифікації інновацій у сфері фінансів. Узагальнюючи їх можна визначити, що під фінансовою інновацією розуміють певний результат інноваційного процесу по створенню нових продуктів, послуг, технологій та повноцінних організаційних структур задля отримання прибутку, зменшення ризиків та підвищення ефективності в цілому [1].